

Oponentní posudek na bakalářskou práci
„Agroenvironmentální programy, postupy šetrné ke krajině a přírodě“
zpracovanou Lucií Jarošovou

Předložená bakalářská práce Lucie Jarošové má rozsah 43 stran. Práce je členěna do 11 kapitol. V prvních několika kapitolách se autorka zabývá vývojem zemědělství a jeho vlivu na životní prostředí a vznikem Společné zemědělské politiky EU a postupným nástupem dotačních nástrojů podporujících šetrné zemědělské postupy a ochranu přírody a krajiny a to jak na úrovni EU, tak na úrovni ČR. Těžiště bakalářské práce je v popisu agroenvironmentálních programů, jejich obecného nastavení a postupné aplikace v podmínkách České republiky a příklady ze zahraničí. Autorka pracovala se širokou škálou dostupné literatury. Předložená bakalářská práce Lucie Jarošové, jak po věcné, tak po formální stránce, ukazuje schopnost autorky sebrat a utřídit základní informace o problematice a je dobrým základem pro případnou diplomovou práci na téma agroenvironmentální programy.

Bakalářská práce v úvodu neobsahuje jeden z významných faktorů vlivu zemědělství na přírodu a krajinu a to rušení krajinných prvků zcelováním pozemků. Dále v kapitole Vývoj zemědělství, v části týkající se vlivu na životní prostředí, je konstatován negativní dopad obhospodařování půdy a rozvoje zemědělství, je však pominut fakt, že hospodařením člověk zvýšil biodiverzitu svého prostředí. Bez hospodaření by dnes bylo například území ČR převážně jednolitým lesem. V kapitole Situace v oblasti životního prostředí je již zmíněn úbytek krajinných prvků, je zde však pominut významný faktor ohrožující cenná stanoviště jako jsou mokřadní louky nebo stepní trávníky a to opouštění od hospodaření. V kapitole Krajinnotvorné programy autorka neuvádí aktuální informace: PRŘS je již od roku 2009 zastaven a pouze se dokončují přijaté žádosti, stejně tak Programu péče o přírodní prostředí Státního fondu životního prostředí (SFŽP), v roce 2009 byl spuštěn nový Program obnovy přirozených funkcí krajiny a již od roku 2007 běží OPŽP, kde osa 6 je zaměřena na ochranu přírody a krajiny v celkové výši alokace přes 3 mld. Kč (základní informace mohla studentka čerpat např. na www.dotace.nature.cz). V obecném popisu agroenvironmentálních programů chybí důležitá informace, že je na každém státu, jak je nastaví, tj. jestli budou například dva programy horizontální na celé území s malými požadavky řešícími erozi nebo bude mnoho detailně zaměřených titulů zonálního charakteru /jako třeba SAPARD v ČR/. Dále v popisu systému agroenvironmentálních programů je smíchána dohromady evropská a národní legislativa. Na str. 28 a 29 je opomenuto, že u chřástala polního je důležitá i seč od středu ke krajům, neboť nevzlétne, ale při standardní seči běží stále do středu až je posekán. Dále bych doplnil ještě problematiku bahňáků, kde stávající programy řeší vyloučení jarního válcování a smykování s cílem ochrany hnízdišť. Autorka se v práci nezabývá bariérami lepší aplikace stávajících programů (např. úloha poradenství) a nepracuje ani s dalšími zdroji informací o dopadu na biodiverzitu jako např. Via servis, s.r.o.: Monitoring vlivů agro-environmentálních opatření HRDP na biodiverzitu, zprávy z jednotlivých let od roku 2006, MZe nebo ČSO: Indikátor ptáků zemědělské krajiny, zprávy z jednotlivých let od roku 2006, MZe.

Po posouzení předložené bakalářské práce „Agroenvironmentální programy, postupy šetrné ke krajině a přírodě“ ji hodnotím známkou v e l m i d o b ř e.

Otázka k obhajobě:

Srovnajte agroenvironmentální programy v ČR s krajinnotvornými programy? Výhody a nevýhody. Pro jaké případy, typy opatření, jsou vhodné AEP a pro jaké krajinnotvorné programy?

V Praze dne 11.6. 2010

Mgr. Bohumil Fišer

Bohumil Fišer